

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

21 päivänä helmikuuta 2013 (*)

Kuudes arvonlisäverodirektiivi – 17 artiklan 2 kohdan a alakohta – Ostoihin sisältyvän veron vähennysoikeus – Ostotapahtuman ja verollisen myyntitapahtuman välisen suoran ja välittömän yhteyden olemassaolon välttämättömyys – Kyseisen yhteyden määrittelyperuste – Asianajajan palvelut, jotka on suoritettu lahjontaa koskevassa rikosoikeudenkäynnissä, johon on ryhdytty rajavastuuyhtiön johtajaa ja pääomistajaa vastaan henkilökohtaisesti

Asiassa C-104/12,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Bundesfinanzhof (Saksa) on esittänyt 22.12.2011 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 29.2.2012, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Finanzamt Köln-Nord

vastaan

Wolfram Becker,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano sekä tuomarit M. Berger, A. Borg Barthet, E. Levits ja J.-J. Kasel (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: V. Trstenjak,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Saksan hallitus, asiamiehinään T. Henze ja K. Petersen,
- Euroopan komissio, asiamiehinään B.-R. Killmann ja C. Soulay,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17.5.1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 20.12.2001 annetulla neuvoston direktiivillä 2001/115/EY (EYVL L 15, s. 24; jäljempänä kuudes direktiivi), 17 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 22 artiklan 3 kohdan b alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Finanzamt Köln-Nord (jäljempänä Finanzamt) ja Wolfram Becker ja jossa on kyse sellaiseen rikosoikeudenkäyntiin, jossa Becker on ollut syytettynä rajavastuuyhtiön johtajana ja pääomistajana, liittyviin asianajajien palkkioihin sisältyvän arvonlisäveron, jonka Becker on maksanut, vähennysoikeudesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Kuudennen direktiivin 17 artiklan 2 kohdan a alakohdassa, sellaisena kuin se on kyseisen direktiivin 28 f artiklan nojalla, säädetään seuraavaa:

”Jos tavaroita ja palveluja käytetään verovelvollisen verollisiin liiketoimiin, verovelvollinen saa vähentää verosta, jonka on velvollinen maksamaan:

a) arvonlisävero[n], joka on maan alueella maksettu tai maksettava tavaroista tai palveluista, jotka toinen verovelvollinen on toimittanut tai toimittaa hänelle”.

4 Kuudennen direktiivin 18 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Vähennysoikeuden käyttö edellyttää verovelvolliselta:

a) edellä 17 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua vähennystä varten 22 artiklan 3 kohdan mukaisen laskun hallussapitoa”.

5 Kuudennen direktiivin 22 artiklan 3 kohdan b alakohdan viidennen luetelmakohdan, sellaisena kuin se on kyseisen direktiivin 28 h artiklan perusteella, mukaan kyseisen direktiivin säännösten mukaisesti lähetettyihin laskuihin on arvonlisäverotusta varten sisällyttävä verovelvollisen ja tämän asiakkaan täydellinen nimi ja osoite.

Saksan oikeus

6 Vuoden 2005 liikevaihtoverolain (Umsatzsteuergesetz 2005; BGBl. 2005 I, s. 386; jäljempänä UStG) 15 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 1 kohdan nojalla elinkeinonharjoittaja voi vähentää ostoihin sisältyvinä veroina toisen elinkeinonharjoittajan ensiksi mainitulle elinkeinonharjoittajalle luovuttamista tavaroista ja suorittamista palveluista maksettavan lakisääteisen veron.

7 UStG:n 15 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen 1 kohdan mukaan vähennysoikeutta ei ole sellaisten tavaroiden ja palvelujen osalta, joita elinkeinonharjoittaja käyttää verottomiin liiketoimiin.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

8 Becker oli pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aikaan yksityisyrittäjä ja A-GmbH-nimisen Saksan oikeuden mukaan perustetun rajavastuuyhtiön (jäljempänä A) enemmistöosakas. Becker ja X olivat johtajina A:ssa, jonka toimialaan kuului vastikkeellisten arvonlisäveronalaisten rakennustöiden suorittaminen. A:n prokuristina toimi P, josta myöhemmin tuli myös A:n johtaja.

9 Becker ja A olivat muodostaneet UStG:ssä säädetyn yhteisverotusyksikön (Organschaft). Beckeriä ja A:ta käsiteltiin sen mukaisesti yhtenä verovelvollisena, ja Becker – joka oli yksikön veroista vastaava pääjäsen – vastasi oman yrityksensä ja A:n muodostaman kokonaisuuden verovelvoitteista.

10 Sen jälkeen kun A oli saanut ja suorittanut vastikkeellisesti veronalaisen rakennusurakan, toimivaltainen syyttäjä aloitti Beckeriä ja P:tä koskevan rikostutkinnan. A:n epäiltiin kyseisen urakan saadakseen vastaanottaneen rakennusurakkaa koskevassa tarjouskilpailumenettelyssä luottamuksellista tietoa kilpailevien yritysten tarjouksista, minkä vuoksi se oli voinut tehdä edullisimman tarjouksen. Syyttäjän mukaan näiden tietojen saamiseksi oli tehty lahjoituksia, mitä oli pidettävä rikosoikeudellisesti Beckerin osalta lahjontana ja P:n osalta avunantona lahjontaan sekä lahjoitusten saajien osalta lahjuksen ottamisena.

11 Beckerin ja P:n osalta tehtiin Saksan rikosprosessilain nojalla päätös asian jättämisestä sillensä sillä edellytyksellä, että he maksavat heidän maksettavakseen määrätyn summan.

12 Rikostutkinnassa Beckerillä ja P:llä oli kummallakin oma asianajajansa. Mainittujen asianajajien palkkioista tehtyjen sopimusten mukaan Beckerin asianajajan toimeksiantajia olivat vastaajana oleva Becker ja A, kun taas P:n asianajajan toimeksiantajia olivat vastaajana oleva P ja myös A. Molemmat sopimukset allekirjoitti toimeksiantajien puolelta ainoastaan A, jota Becker ja P sen johtajina edustivat, ja niissä oli A:n leima.

13 Molemmat asianajajat laativat palkkiostaan A:lle osoitetun laskun. Becker – joka oli yhteisverotusyksikön pääjäsen – vähensi kumpaankin laskuun sisältyvän arvonlisäveron riidanalaisena vuonna 2005.

14 Kuten unionin tuomioistuimelle esitetyistä asiakirjoista ilmenee, Finanzamt puolestaan katsoi, ettei kyseinen arvonlisävero ollut vähennyskelpoinen, ja näin ollen se osoitti Beckerille maksuunpanopäätöksen. Koska Beckerin Finanzamtille tekemä oikaisuvaatimus hylättiin, Becker nosti kanteen Finanzgericht Kölnissä, joka hyväksyi kanteen.

15 Bundesfinanzhof, jonka käsiteltävänä on Finanzamtin tekemä Revision-valitus, muistuttaa ennakkoratkaisupyynnössään, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan vähennysoikeuden käyttäminen edellyttää suoraa ja välitöntä yhteyttä ostotapahtuman ja myyntitapahtuman välillä. Mainitulla tuomioistuimella on kuitenkin epäilyksiä siitä, onko tällaisen yhteyden olemassaoloa arvioitava hankitun palvelun objektiivisen sisällön vai palvelun hankkimisen syyn perusteella.

16 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan suoran ja välittömän yhteyden määrittämisessä merkityksellisiä ovat nimittäin objektiiviset perusteet (asia C-98/98, Midland Bank, tuomio 8.6.2000, Kok., s. I-4177, 32 kohta) ja kyseessä olevan toimenpiteen objektiivinen sisältö (asia C-4/94, BLP Group, tuomio 6.4.1995, Kok., s. I-983, 24 kohta). Jos nyt käsiteltävässä asiassa tukeudutaan pääasiassa kyseessä olevien asianajopalveluiden objektiiviseen sisältöön, Bundesfinanzhofin mukaan olisi todettava, että niillä pyrittiin suoraan ja välittömästi suojaamaan kummankin vastaajan yksityistä etua. Rikossyytteet oli lisäksi nostettu ainoastaan heitä vastaan henkilökohtaisesti eikä A:ta vastaan, vaikka oikeudelliselta kannalta olisi ollut mahdollista nostaa syyte myös A:ta vastaan.

17 Toisaalta unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan on kuitenkin myös tutkittava, ovatko verovelvollisen veronalaiset toiminnat palvelun hankkimisen yksinomainen syy (asia C-435/05, Investrand, tuomio 8.2.2007, Kok., s. I-1315, 33 kohta). Näin on Bundesfinanzhofin mukaan pääasiassa, koska kyseisten molempien asianajajien tarjoamia palveluja ei olisi hankittu,

ellei A harjoittaisi toimintaa, josta syntyy liikevaihtoa ja joka on siis veronalaista. Palveluilla voisi näin ollen olla suora ja välitön yhteys ainakin A:n koko liiketoimintaan. Becker, joka on pääjäsen yhteisverotusyksikössä, johon A kuuluu, olisi tällöin oikeutettu vähentämään hankintoihin sisältyvän arvonlisäveron.

18 Näiden seikkojen perusteella Bundesfinanzhof päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Määräytyykö [kuudennen direktiivin] 17 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettun käsitteen ”verovelvollisen verollisiin liiketoimiin” tulkinnan yhteydessä unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä merkityksellisenä pidetty suora ja välitön yhteys

– verovelvollisen hankkiman palvelun objektiivisen sisällön perusteella (tässä: puolustusasianajajan toiminta, jotta luonnollista henkilöä ei tuomittaisi rikoksesta) vai

– palvelun hankkimiseen johtaneen syyn perusteella (tässä: verovelvollisen taloudellinen toiminta, jonka yhteydessä luonnollisen henkilön väitetään syyllistyneen rikokseen)?

2) Jos merkityksellisenä pidetään palvelun hankkimiseen johtanutta syytä, onko verovelvollinen, joka tekee yrityksen työntekijän kanssa toimeksiannon palvelusta, [kuudennen direktiivin] 17 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla oikeutettu vähentämään arvonlisäveron kokonaan vai ainoastaan osittain, ja mitä vaatimuksia [kuudennen direktiivin] 22 artiklan 3 kohdan b alakohdan viidennen luetelmakohdan nojalla asetetaan laskutukselle silloin, kun palvelulla on useita vastaanottajia?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

19 Ensimmäiseen kysymykseen vastaamiseksi on ensin muistutettava siitä, että unionin tuomioistuin on jo todennut, että tietyn aikaisemmassa vaihdannan vaiheessa toteutetun liiketoimen ja yhden tai useamman myöhemmässä vaihdannan vaiheessa toteutetun vähennykseen oikeuttavan liiketoimen välillä on periaatteessa oltava suora ja välitön yhteys, jotta verovelvollisella olisi oikeus vähentää ostoihin sisältyvä arvonlisävero ja jotta olisi mahdollista määrittää vähennysoikeuden laajuus (ks. em. asia Midland Bank, tuomion 24 kohta; asia C-408/98, Abbey National, tuomio 22.2.2001, Kok., s. I-1361, 26 kohta ja em. asia Investrand, tuomion 23 kohta). Aikaisemmassa vaihdannan vaiheessa hankituista tavaroista tai palveluista kannetun arvonlisäveron vähennysoikeus edellyttää, että niiden hankintakulut kuuluvat niihin osiin, joista myöhemmässä vaihdannan vaiheessa suoritettujen verollisten ja vähennykseen oikeuttavien liiketoimien hinta muodostuu (ks. em. asia Midland Bank, tuomion 30 kohta ja em. asia Abbey National, tuomion 28 kohta).

20 Verovelvolliselle myönnetään kuitenkin vähennysoikeus myös, vaikka tietyn aikaisemmassa vaihdannan vaiheessa toteutetun liiketoimen ja yhden tai useamman myöhemmässä vaihdannan vaiheessa toteutetun vähennykseen oikeuttavan liiketoimen välillä ei ole suoraa ja välitöntä yhteyttä, kun kyseessä olevien palvelujen kustannukset ovat osa verovelvollisen yleiskuluja ja sellaisinaan osia, joista yhtiön tarjoamien tavaroiden tai palvelujen hinta muodostuu. Tällaisilla kuluilla nimittäin on suora ja välitön yhteys verovelvollisen koko taloudelliseen toimintaan (ks. vastaavasti mm. em. asia Midland Bank, tuomion 31 kohta ja asia C-465/03, Kretztechnik, tuomio 26.5.2005, Kok., s. I-4357, 36 kohta).

21 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan aikaisemmassa vaihdannan vaiheessa toteutetun liiketoimen ja myöhemmässä vaihdannan vaiheessa toteutetun liiketoimen välisen

”suoran ja välittömän yhteyden” luonteesta ei ole realistista yrittää kehittää täsmällisempää muotoilua. Kun nimittäin otetaan huomioon kaupallisessa ja ammattitoiminnassa tehtyjen liiketoimien monimuotoisuus, on mahdotonta antaa täsmällisempää vastausta siihen, miten määrittää kaikissa tapauksissa ostotapahtumien ja myyntitapahtumien välinen välttämätön suhde, jotta arvonlisävero olisi vähennettävissä (ks. vastaavasti em. asia Midland Bank, tuomion 25 kohta).

22 Oikeuskäytännöstä ilmenee vielä, että sovellettaessa suoraa yhteyttä koskevaa arviointiperustetta – mikä on verohallinnon ja kansallisten tuomioistuinten tehtävä – on otettava huomioon kaikki olosuhteet, joissa kyseiset liiketoimet on toteutettu (ks. vastaavasti em. asia Midland Bank, tuomion 25 kohta), ja huomioon on otettava vain liiketoimet, jotka liittyvät objektiivisesti verovelvollisen veronalaiseen toimintaan.

23 Velvollisuus ottaa huomioon vain kyseisen liiketoimen objektiivinen sisältö vastaa parhaiten yhteisen arvonlisäverojärjestelmän tavoitetta, joka on oikeusvarmuuden takaaminen ja arvonlisäveron soveltamiseen liittyvien toimien helpottaminen (ks. vastaavasti em. asia BLP Group, tuomion 24 kohta; asia C-108/99, Cantor Fitzgerald International, tuomio 9.10.2001, Kok., s. I-7257, 33 kohta ja asia C-29/08, SKF, tuomio 29.10.2009, Kok., s. I-10413, 47 kohta).

24 Unionin tuomioistuin on todennut myös, että käytettyjen tavaroiden tai palveluiden ja verollisen myyntitapahtuman tai poikkeuksellisesti verollisen ostotapahtuman välisen suoran ja välittömän yhteyden olemassaolo on osoitettava niiden objektiivisen sisällön perusteella (ks. vastaavasti em. asia Midland Bank, tuomion 32 kohta ja analogisesti niiden seikkojen osalta, jotka on otettava huomioon, jotta voidaan vahvistaa, että verovelvollisen tarkoituksena on ollut kohdistaa tietty tavara arvonlisäverolliseen liiketoimintaan, asia 268/83, Rompelman, tuomio 14.2.1985, Kok., s. 655, Kok. Ep. VIII, s. 85, 24 kohta).

25 Tulkintaa, jonka mukaan määritettäessä sitä, onko tietyn liiketoimen ja koko verollisen toiminnan välillä edellä mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettu ”suora ja välitön yhteys”, on otettava huomioon hankittujen tavaroiden ja palveluiden objektiiviset osat, ei saata kyseenalaiseksi se, että yhteisöjen tuomioistuin on edellä mainitussa asiassa Investrand antamansa tuomion 33 ja 36 kohdassa katsonut lähinnä, että silloin kun verollisen toiminnan harjoittaminen ei ole tiettyjen kulujen ja kustannusten yksinomainen syy, mainituilla kuluilla ei voida katsoa olevan suoraa ja välitöntä yhteyttä kyseiseen toimintaan.

26 Kuten kyseisen tuomion 25–34 kohdasta ilmenee, otettuaan huomioon kaikki olosuhteet, joissa mainitussa asiassa kyseessä olleet liiketoimet on toteutettu, ja erityisesti yhteisöjen tuomioistuimelle esitetystä asiakirja-aineistosta ilmenevät tosiseikat yhteisöjen tuomioistuin katsoi yhtäältä, että Investrand BV ei ollut suorittanut mitään sellaista erityistä arvonlisäverollista myyntitapahtumaa, josta pääasiassa kyseessä olleet kulut olisivat aiheutuneet. Toisaalta se katsoi, että koska Investrand BV ei ollut osoittanut, ettei sille olisi aiheutunut kyseisiä kuluja, jos se ei olisi harjoittanut veronalaista liiketoimintaa, kyseisten kulujen ei voitu katsoa aiheutuneen koko verollisen toiminnan tarpeista.

27 Yhteisöjen tuomioistuin saattoi vasta otettuaan tutkinnassaan huomioon kyseisten liiketoimien objektiivisen sisällön todeta edellä mainitussa asiassa Investrand antamansa tuomion 34 kohdassa, että Investrand BV:n tilanne oli verrattavissa yksityisen osakkeenomistajan tilanteeseen, ja päätyä siihen, että mainittujen liiketoimien ei voitu katsoa kuuluvan kuudennen direktiivin soveltamisalaan.

28 Tässä yhteydessä on täsmennettävä, että edellä mainitussa asiassa Investrand antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin ei sulkenut pois sitä, että kyseiset liiketoimet olisivat sisältönsä puolesta voineet jossakin toisessa tapauksessa liittyä verolliseen liiketoimintaan.

Yhteisöjen tuomioistuin vain katsoi, kuten mainitun tuomion 33 kohdasta pääosin ilmenee, että vaikkei Investrand BV olisi harjoittanut verollista toimintaa, sille olisi kuitenkin aiheutunut kyseiset kulut, joten kulujen ei voida katsoa aiheutuneen kyseisen yhtiön verollisen toiminnan vuoksi.

29 Kuten Saksan hallitus tuo esiin, näin ollen se, että palvelusuorituksen ja koko verollisen liiketoiminnan välisen suoran ja välittömän yhteyden määrittäminen on tehtävä kyseisen palvelusuorituksen objektiivisen sisällön perusteella, ei sulje pois sitä, että huomioon voidaan ottaa myös kyseisen liiketoimen yksinomaisen syy, koska mainittua syytä on pidettävä objektiivisen sisällön määrittämisperusteena. Kun on osoitettu, että liiketointa ei ole tehty verovelvollisen verollisen toiminnan tarpeisiin, mainitulla liiketoimella ei voida katsoa olevan suoraa ja välitöntä yhteyttä kyseiseen toimintaan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla, vaikka mainittu toiminta olisikin objektiivisen sisältönsä puolesta arvonlisäverollista.

30 Nyt käsiteltävässä asiassa ensinnäkin ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toimittamien tietojen mukaan pääasiassa kyseessä olevilla asianajopalveluilla pyrittiin suoraan ja välittömästi suojaamaan kahden vastaajan, joita syytettiin heidän henkilökohtaisesta menettelystään johtuvista rikoksista, yksityisiä etuja. Kuten tämän tuomion 16 kohdassa on jo täsmennetty, rikossyytteet oli nostettu yksinomaan vastaajia vastaan henkilökohtaisesti eikä A:ta vastaan, vaikka syytteiden nostaminen myös A:ta vastaan olisi ollut oikeudelliselta kannalta mahdollista. Kansallinen tuomioistuin päätelee tästä aiheellisesti, että kun kyseisten palveluiden objektiivinen sisältö otetaan huomioon, niiden kulujen ei voida katsoa aiheutuneen A:n koko verollisen toiminnan tarpeista.

31 Toiseksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että koska kyseiset kaksi asianajajaa eivät olisi suorittaneet mainittuja palveluja, jos A ei olisi harjoittanut toimintaa, josta syntyi liikevaihtoa ja joka siis on verollista, kyseisten palvelujen kulujen ja A:n koko liiketoiminnan välillä on kausaalinen yhteys. On kuitenkin todettava, ettei tätä kausaalista yhteyttä voida pitää unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettuna suorana ja välittömänä yhteytenä. Kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on itsekin todennut, rikossyytteiden ja A:n välillä ei ole oikeudellista yhteyttä, joten mainitut palvelut on katsottava suoritettuna täysin A:n verollisen toiminnan ulkopuolella.

32 Tähän on lisättävä, ettei sillä, että kansallisessa siviilioikeudessa veloitetaan pääasiassa kyseessä olevan kaltainen yritys vastaamaan sen elinten etujen puolustamisesta rikosoikeudenkäynnissä aiheutuvista kuluista, ole merkitystä yhteistä arvonlisäverojärjestelmää koskevien säännösten tulkinnessa ja soveltamisessa. Kun otetaan huomioon kyseisellä järjestelmällä käyttöön otetut objektiiviset arvonlisäverosäännökset, vain suoritettujen palvelujen ja verovelvollisen verollisen liiketoiminnan välinen objektiivinen suhde on ratkaiseva (ks. vastaavasti asia C-277/09, RBS Deutschland Holdings, tuomio 22.12.2010, Kok., s. I-13805, 54 kohta), sillä muutoin unionin oikeuden yhdenmukainen soveltaminen kyseisellä alalla vaarantuisi vakavasti.

33 Näin ollen ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että tietyn liiketoimen ja verovelvollisen koko toiminnan välinen suora ja välitön yhteys sen ratkaisemiseksi, onko verovelvollinen käyttänyt tavaroita ja palveluja kuudennen direktiivin 17 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin ”verovelvollisen verollisiin liiketoimiin”, riippuu kyseisen verovelvollisen hankkiman tavarain tai palvelun objektiivisesta sisällöstä. Nyt käsiteltävässä asiassa sellaiset asianajopalvelut, joiden tarkoituksena on välittää verovelvollisen yrityksen johtajien, jotka ovat luonnollisia henkilöitä, rikosoikeudelliset seuraamukset, eivät oikeuta kyseistä yritystä vähentämään suoritettujen palvelujen perusteella maksettavaa arvonlisäveroa hankintoihin sisältyvänä arvonlisäverona.

Toinen kysymys

34 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, toiseen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

35 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Tietyn liiketoimen ja verovelvollisen koko toiminnan välinen suora ja välitön yhteys sen ratkaisemiseksi, onko verovelvollinen käyttänyt tavaroita ja palveluja jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17.5.1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 20.12.2001 annetulla neuvoston direktiivillä 2001/115/EY, 17 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin ”verovelvollisen verollisiin liiketoimiin”, riippuu kyseisen verovelvollisen hankkiman tavarain tai palvelun objektiivisesta sisällöstä.

Nyt käsiteltävässä asiassa sellaiset asianajopalvelut, joiden tarkoituksena on välttää verovelvollisen yrityksen johtajien, jotka ovat luonnollisia henkilöitä, rikosoikeudelliset seuraamukset, eivät oikeuta kyseistä yritystä vähentämään suoritettujen palvelujen perusteella maksettavaa arvonlisäveroa hankintoihin sisältyvänä arvonlisäverona.

Allekirjoitukset

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.